

THE

Fine PRINT

Gokce
Istanbul

Nisan 2016

43
Özel Sayı

Önlem Alma Zamanı: Kişisel Verilerin Korunması Kanunu yürürlükte

Tüm hakları saklıdır

Önlem Alma Zamanı: Kişisel Verilerin Korunması Kanunu yürürlükte

Uzun süredir gündemde olan 6698 nolu Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (Kanun) 7 Nisan 2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Kanun’da “kişisel veri” ve “kişisel verinin işlenmesi” kavramları oldukça geniş tanımlanarak; müşteriler, çalışanlar ya da diğer kişilere ilişkin bilgileri kullanan, kaydeden ya da herhangi bir şekilde işleyen tüm tüzel ve gerçek kişiler bu Kanun’a tabi kılınmıştır. Bu nedenle Kanun’un, tüm ticari işletmeleri etkileyecek bir düzenleme olacağı öngörülmektedir.

Kanun ile getirilen yükümlülöklere aykırılık halinde 1.000.000 TL’ye varan idari para cezaları ve bazı hallerde 6 yıla varan hapis cezası uygulanması şeklinde ağır yaptırımlar getirilmiştir.

Kanun’un yürürlüğe girmesinden önceki dönemde işlenen kişisel veriler de Kanun kapsamına alınarak, bu veriler için de bir geçiş dönemi öngörülmüştür.

Kanun’a uyumu sağlamak için işletmelerin öncelikle mevcut durumu tespit etmek amacıyla bir ön inceleme yaptırması, ardından işletmenin geçmişte yapmış olduğu ve ilerde yapacağı tüm işlemlerin Kanun’a uygun hale getirilmesi için uyumluluk (compliance) çalışması yaptırması önerilmektedir.

Kişisel veri

Kanun’da kişisel veriler “kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi” şeklinde tanımlanmıştır. Bu şekilde kişisel veri kavramının tanımı mümkün oldukça geniş tutulmuştur.

Kişisel veriler, kişinin “adı, soyadı, doğum tarihi ve doğum yeri, telefon numarası, motorlu taşıt plakası, pasaport numarası, özgeçmiş, resim, görüntü ve ses kayıtları, parmak izleri, IP adresi, e-posta adresi, hobiler, tercihler, etkileşimde bulunulan kişiler, grup üyelikleri, aile bilgileri, sağlık bilgileri” gibi kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak belirlenebilir kılan tüm verilerdir.

Bu kapsamda;

- İşverenlerin çalıştırdıkları personelden temin etmiş olduğu; veya,
 - mal ve hizmet sunanların müşterilerinden elde etmiş olduğu; veya
 - dernek/vakıfların üyelerinden temin etmiş oldukları
- tüm veriler kişisel verilere örnek olarak gösterilebilir.

Daha fazla bilgi için, contact@gokce.av.tr adresinden iletişime geçebilirsiniz.

Kişisel verilerin işlenmesi

Kişisel verilerin işlenmesi, kişisel verilerin tamamen veya kısmen otomatik olan ya da olmayan yollarla elde edilmesi, kaydedilmesi, depolanması, muhafaza edilmesi, değiştirilmesi, yeniden düzenlenmesi, açıklanması, aktarılması, devralınması, elde edilebilir hale getirilmesi, sınıflandırılması ya da kullanılmasının engellenmesi gibi veriler üzerinde gerçekleştirilen her türlü işlem olarak tanımlanmıştır.

Kişisel verilerin herhangi bir işlem ya da platformda kullanılmadan ya da üçüncü kişilerle paylaşılmadan yalnızca bu verilerin ilgili kişilerden elde edilmesinin veya depolanmasının dahi kişisel veri işleme olarak kabul edileceği dikkate alınmalıdır.

Kişisel verilerin işlenme şartları

Kanunda kişisel verilerin işlenmesinde uyulması gerekli temel ilkeler; (i) hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma, (ii) doğru ve gerektiğinde güncel olma, (iii) belirli, açık ve meşru amaçlar için işleme, (iv) işlendikleri amaçla sınırlı olma ve (v) işlendikleri amaç için gerekli olan süreyle sınırlı olarak muhafaza edilme olarak gösterilmiştir.

Kanuna göre, yukarıda sayılan temel ilkelere uygun olmak şartıyla kişisel veriler kural olarak ancak ilgili kişinin açık rızası olması koşuluyla işlenebilecektir. Bununla birlikte Kanunda sayılan istisnalardan birinin varlığı halinde açık rıza olmaksızın da kişisel verilerin işlenmesi mümkün olabilecektir.

İşlenmesini gerektiren sebeplerin ortadan kalkması halinde, kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi gerekmektedir.

Veri sorumlusu ve Veri işleyen

Kanunda Veri Sorumlusu; veri kayıt sisteminin bir birim, kurum ya da temsilci bünyesinde kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi (Veri Sorumlusu) olarak tanımlanırken Veri İşleyen, Veri Sorumlusunun verdiği yetkiye dayanarak onun adına kişisel verileri işleyen gerçek veya tüzel kişi (Veri İşleyen) olarak tanımlanmıştır.

Veri Sorumlusu, kanun hükümlerine göre kişisel verilerin güvenliğinin sağlanmasına yönelik gerekli güvenlik düzeyini temin etmekle yükümlü kılınmıştır. Kişisel verilerin güvenliğinin temini amacıyla gerekli tedbirlerin alınmasından Veri Sorumlusu, Veri İşleyenle birlikte müştereken sorumlu tutulmuştur.

Kişisel verilerle ilgili bilgilendirme yükümlülükleri

Kanunda Veri Sorumlusu ya da yetkilendirdiği kişi için, kişisel verilerin işlenmesi sırasında aşağıdaki hususlar hakkında ilgili kişilere bilgilendirme yapma yükümlülüğü getirilmiştir:

- Veri sorumlusunun ve varsa temsilcisinin kimliği
- Kişisel verilerin hangi amaçla işleneceği
- İşlenen kişisel verilerin kimlere ve hangi amaçla aktarılabilmesi
- Kişisel veri toplamanın yöntemi ve hukuki sebebi
- Kanunda sayılan ilgili kişinin hakları

Belirtilen bilgilendirme yükümlülüğünün, kişisel verilerin işlenmesinde kişinin rızasına gerek olmayan durumlarda dahi geçerli olacağı dikkate alınmalıdır.

Özel nitelikli kişisel veriler

Kanunda ayrıca, kişilerin ırkı, etnik kökenleri, siyasi düşünceleri, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık kıyafeti, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkumiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri, genetik ve biyometrik verileri ile dernek, vakıf ya da sendika üyeliğine ilişkin bilgiler gibi bilgiler “Özel Nitelikli Kişisel Veri” olarak tanımlanmış, sağlık ve cinsel hayata ilişkin veriler haricindeki diğer Özel Nitelikli Kişisel Verilerin kanunlarda sayılan istisnai haller dışında ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemeyeceği belirtilmiştir.

Sağlık ve cinsel hayata ilişkin veriler ise ancak kamu sağlığının korunması, koruyucu hekimlik, tıbbi teşhis, tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütülmesi, sağlık hizmetleri ile finansmanının planlanması ve yönetimi amacıyla, sır saklama yükümlülüğü altında bulunan kişiler veya yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından ilgilinin açık rızası aranmaksızın işlenebilecektir.

Kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılma şartları

Kişisel verilerin aktarılmasına örnek olarak, (i) gerçek ya da tüzel kişilerin müşterilerine ya da çalışanlarına ilişkin bilgileri reklam, pazarlama şirketleriyle paylaşması ya da (ii) müşterilerine/çalışanlarına ilişkin istatistiki bilgiler oluşturmak amacıyla bu verileri üçüncü kişilerle paylaşması gösterilebilir.

Kanuna göre, ilgili kişinin açık rızası olmadıkça Kanun’da sayılan belirli istisnalar dışında kural olarak kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılması yasaklanmıştır.

Kişisel verilerin yurtdışına gönderilme şartları

Kişisel verilerin yurtdışına gönderilmesine ilişkin olarak ise uygulamadaki en yaygın örnek olarak gerçek ya da tüzel kişilerin müşterileri/çalışanlarına ilişkin kayıtları yurtdışındaki sunucularda (server) barındırması gösterilebilir.

Kanuna göre, ilgili kişinin açık rızası olmadıkça Kanun’da sayılan belirli istisnalar dışında kural olarak kişisel verilerin yurtdışına aktarılması yasaklanmıştır.

Kişisel verilerin aktarılacağı yabancı ülkede yeterli korumanın bulunmaması durumunda ise kişisel veriler, yalnızca Türkiye’deki ve ilgili yabancı ülkedeki Veri Sorumlularının yeterli bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurul’un izninin bulunması kaydıyla ilgili kişinin açık rızası bulunmaksızın yurtdışına aktarılabilir. Yeterli korumanın bulunduğu ülkeler ise Kurulca belirlenerek ilan edilecektir.

Kişisel Verileri Koruma Kurulu ve Veri Sorumluları Sicili

Kanuna göre, kişisel verileri işleyen gerçek ya da tüzel kişiler, bu verileri işlemeye başlamadan önce, Adalet Bakanlığı’na bağlı olarak kurulacak olan Kişisel Verileri Koruma Kurulu (Kurul) bünyesinde tutulacak olan Veri Sorumluları Siciline kaydolmakla yükümlü tutulmuştur.

Kanuna aykırılık halinde uygulanacak ceza ve yaptırımlar nelerdir?

Kanunda yer alan hükümlere aykırı hareket edenler hakkında ise 5.000 TL'den 1.000.000 TL'ye kadar idari para cezası uygulanması gibi idari yaptırımlar getirilmiştir. Ayrıca cezai yaptırımlar için Türk Ceza Kanunu'nda (TCK) bulunan cezaların uygulanacağı belirtilmiştir. Bu cezalar, suçun niteliğine göre 1 ila 6 yıl arasında değişen hapis cezası olarak belirlenmiştir.

Bu çerçevede Kanun'un yürürlüğe girmesinden önceki dönemde de yürürlükte bulunan ancak kişisel veri tanımının net olarak yapılmaması sebebiyle aktif olarak uygulama imkanı bulunmayan TCK'daki kişisel verilere ilişkin suçlar ve yaptırımların ise bu Kanun'un yürürlüğe girmesiyle birlikte uygulama alanı bulacağı düşünülmektedir.

Kanun'un uygulanmayacağı haller

Kanunda ayrıca, (i) kişisel verilerin gerçek kişiler tarafından tamamen kendileriyle veya aynı konutta yaşayan aile fertleriyle ilgili faaliyetler kapsamında işlenmesi, (ii) kişisel verilerin resmi istatistik ile anonim hale getirilmek suretiyle araştırma, planlama ve istatistik gibi amaçlarla işlenmesi, (iii) milli savunmayı, milli güvenliği, kamu güvenliğini, kamu düzenini, ekonomik güvenliği, özel hayatın gizliliğini veya kişilik haklarını ihlal etmemek ya da suç teşkil etmemek kaydıyla sanat, tarih, edebiyat veya bilimsel amaçlarla ya da ifade özgürlüğü kapsamında işlenmesi gibi bazı hallerde ise bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Kanun'daki yürürlük ve geçiş sürecine ilişkin esaslar

Kişisel verilerin üçüncü kişilere veya yurtdışına aktarılması, ilgili kişinin hakları, başvuru ve şikayet, suçlar ve idari para cezalarına ilişkin hükümleri Kanun'un yayımı tarihinden itibaren 6 ay sonra yürürlüğe girecek olup, bu hükümler haricindeki diğer hükümler ise Kanun'un yayımı tarihiyle birlikte yürürlüğe girmiştir.

Kanun'un yayımı tarihinden önce işlenmiş olan kişisel verilerin ise, Kanun'un yayımı tarihinden itibaren 2 yıl içinde Kanun'a uygun hale getirileceği belirtilerek geçiş süreci tanınmıştır. Bununla birlikte Kanun'un yayımı tarihinden önce hukuka uygun olarak alınmış rızalar, bir yıl içinde aksine bir beyanda bulunulmaması koşuluyla Kanun'a uygun kabul edilecektir.

Kanundaki diğer ayrıntılı düzenlemelere ilişkin olarak ise Kanun'un yayımı tarihinden itibaren 1 yıl içinde gerekli ikincil düzenlemelerin yayımlanacağı belirtilmiştir.

Kanuna uyumluluğun sağlanması için neler yapılabilir?

Yukarıda verilen bilgiler ışığında; Kanun kapsamına giren gerçek veya tüzel kişiler tarafından öncelikle kişisel verilerin işlenmesi ile ilgili mevcut durumun ve olası risklerin tespit ettirilmesi önem arz etmektedir. Bu tespit yapılırken; gerçek veya tüzel kişiler tarafından tüm kayıtlar incelenerek müşterilerinin, çalışanlarının ve iş ortaklarının hangi verilerinin hangi amaçlarla ve kimler tarafından işlendiğinin belirlenmesi gerekmektedir.

Veri işlemeye ilişkin durum tespitinin ardından ise, (i) ilgili kişilerden kişisel verilerinin işlenmesine ilişkin rıza alınması amacıyla beyan metinleri hazırlanmalı, (ii) çalışanlara gerekli şirket içi eğitimler verilmeli, (iii) gerçek veya tüzel kişiler tarafından çalışanlar, müşteri ve iş ortakları ve veri işleyenlerle imzalanmış ve/veya imzalanacak sözleşmelere ilişkin gerekli tadil çalışmaları yapılmalıdır. Anılan uyumluluk çalışması yapılırken, Kanun'da yer alan yaptırımların, yürürlükten itibaren 6 ay sonra uygulanmaya başlayacak olmasına dikkat edilmelidir.

Teoriler değil. Cevaplar.

Gökçe Avukatlık Ortaklığı

Editörler:

Doç. Dr. Ali Paslı
ali.pasli@gokce.av.tr

Zeynep Özsoy
zeynep.ozsoy@gokce.av.tr

Hakkımızda

Gökçe Avukatlık Ortaklığı birleşme ve devralma, iş ortaklığı, özel sermaye ve ortak girişim işlemleri, bankacılık ve finans, sermaye piyasaları, sigortacılık, teknoloji, medya, telekom ve internet, e-ticaret, veri koruma, fikri mülkiyet, regülasyon, gayrimenkul ve ticari dava alanlarını içeren geniş bir yelpazede hukuki hizmetler sunan İstanbul'da bulunan bir hukuk bürosudur. Hukuki personel ve uzmanlığımız hakkında daha fazla bilgi için www.gokce.av.tr adresinden web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Lütfen bizimle iletişime geçin
contact@gokce.av.tr
0 212 352 88 33

The Fine Print yalnızca genel bilgilendirme amacıyla hazırlanıp yayınlanmakta olup hukuki tavsiye içermemekte ya da avukat-müvekkil ilişkisi oluşturmamaktadır. Daha fazla bilgi almak istiyorsanız lütfen Gökçe Avukatlık Ortaklığı ile irtibata geçiniz. The Fine Print'de yer alan hiçbir içerik Gökçe Avukatlık Ortaklığı'nın yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz ya da uygun bir şekilde kaynak olarak gösterilmeksizin yayınlanamaz. İçeriğin doğruluğunu sağlamak için gereken tüm çaba gösterilmiş olmasına rağmen, Gökçe Avukatlık Ortaklığı içeriğin doğruluğunu garanti etmemektedir ve burada yer alan bilgilerdeki herhangi bir hata veya söz konusu bilgilere güvenilmiş olması dolayısıyla sorumlu tutulamaz. The Fine Print Gökçe Avukatlık Ortaklığı müvekkileri için hazırlanmıştır ve büronun müvekkilleri dışındaki dolaşım olasılığı reklam olarak yorumlanamaz.